

1. CELNY (24) ai

c- (23), cz- (1) *FalZioł* [możliwa też lekcja „czelny”].

Prawdopodobnie e jasne (tak Cn).

comp i sup (15 + 6) (nå)celni(e)jszy.

*sg m N nåcelniejszy (1). ◊ G celniejszy(e)go (1). ◊ A nåcelniejszy(e)go (1), nåcelniejszy (1). ◊ I nåcelniejszym (1). ◊ f N nåcelniejszå (1). ◊ A celniejszå (2). ◊ n N celniejszy(e), nåcelniejszy(e) (2). ◊ pl N m pers celniejszy (1), celniejsi (1) *GórnRozm* (1 :1). *subst* celniejszy(e) (1). ◊ G celniejszych (3). ◊ D celniejszym (1). ◊ A *subst* celn(e), celniejszy(e) (3). ◊ I m celn(e)mi, celniejszy(e)mi (2) *FalZioł*, *GórnRozm*, celniejszymi (1) *GroicPorz*. *f* celn(e)mi (1).*

Składnia sup: nacelniejszy z kogo (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

*Przymiotnik od „ceł”: przedni, wybitny, znaczny, wyborny, doskonały; apprimus, eminentissimus, optimaе notae, potissimus, praecellentissimus, praecipuus, praepositus, primae notae, primanus, primarius, primiceps, primus, princeps, principalis, ultimus Cn [przeważnie w comp i sup] (24) : Na fądzie nie fiaday, ani fie pozyway/ z pany wielkimi, y też z ludzmi czelnymi *FalZioł* V 52v; A nye lepffýc też ewångeliştowy byli/ z ktorych nacelnyeyffý Yan S. piífie. *KromRozm* I C3v; *KuczbKat* 125, 315; Godności nie pátrzone ni ná fzáty celne. *StryjWjaz* C; *SkarJedn* 109; Piotrá wczynił Chryftus ksiåżęciem wfzytkich Apofztołow [!]: åby kościół miał iednego nacelnyefzgo Chryftufowego námieftnikå *SkarŻyw* 337, [407]; Nie lámego to Ianå tylko/ åle wfzytkich Apoftołow celnyefze wyznånie *NiemObr* 96; Iåkoż by tu bylå prawdziwa Wolność/ nie potrzebowaliby celnyefzy ludzie w Polfcze tåk wiele páchołkow zá fobå y przed fobå *GórnRozm* A4v; Z tych głownych cnot/ ine cnoty nåftępuiå/ y iåko fłużebnice za temi celnemi cnotåmi idå. *GórnRozm* L2v; A celnyefi Philozophowie przekládåiå wådzå iednego/ nád ine wfzyftkie fpofohy Rzeczypofołitey *GórnRozm* M4, A2v; Natym ziezdzie co celnyefze osoby tebyły *ActReg* 49, 64; *Phil* K2, Q4; Więc rzekł Piåt do celnyefzych kåpłanow *LatHar* 722, 245.*

W charakterystycznych połączeniach: z wyrazami oznaczającymi ludzi (13), pojęcia (8), przedmiot konkretny (1); co celniejszy (5).

*Szeregi: »celny a przedni« (1): A Hiřtoria iż iefł [...] nacelnyefzym/ å napřednyefzym żywotå ludzkiego fłårbem *StryjKron* A.*

*»celny i wåsfny« (1): A wfzåkfze celnyefze y wåfnyefze Duchå S. fłutki Prorok wyliczå *KuczbKat* 70.*

*»celny i zacny« (1): Bo månnå bylå tylko figurå tego nåwfętfzego Såkråmentu/ åcz nacelnyefza y nazacnyefza *WujNT* 330.*

a. *W funkcji rzeczownika [w comp] (2) : GroicPorz* b4v; takżę też Rzeczypofołit: [...] mnyefze pocznę niewolić/ rowność wykorżęni/ a celnyefzym popuści wodze *GórnRozm* M4v.

Synonimy: cudowny, czelny, czeřny, dostojny, przedni, wyborny, zacny, znaczny.